

Sergiu ZAPOROJAN

Prezentarea cărții „Basarabie răstignită, vol. 20”

Tradițional, volumele „*Basarabie răstignită*” sunt culegeri de articole scrise pe cele mai stringente subiecte ale anului. Majoritatea articolelor scrise în a. 2023 au avut ca subiect, direct sau colateral, integrarea europeană a Republicii Moldova. „*Două inimi gemene...*” este leitmotivul, simbolul, celui mai important eveniment politic, care s-a întâmplat în acest an – demararea procesului de aderare a Republicii Moldova la Uniunea Europeană, votată la istoricul Summit al Uniunii Europene din 14.10.2023. 26 de șefi de state și de guverne au votat pentru demararea procesului de aderare la Uniunea Europeană a Ucrainei și Republicii Moldova cu o singură abținere – premierul Ungariei V. Orbán. A fost dat startul apropierei celor două inimi gemene, dar despărțite timp de peste 200 de ani de un imperiu hrăpăreț – Imperiul rus.

Istoria apropierei acestei așchii de țară de Uniunea Europeană este lungă, de apr. 30 de ani. La 28 noiembrie 1994, la Bruxelles, a fost semnat Acordul de Parteneriat și Cooperare (APC) dintre Republica Moldova și Uniunea Europeană. Însă pentru prima oară integrarea în Uniunea Europeană apare ca obiectiv major și de perspectivă a politicii externe a Republicii Moldova într-un document din februarie 1995. La 13 iulie 1995 Republica Moldova a fost acceptată în Consiliul Europei. În cadrul reuniunii Consiliului European de la Helsinki din 10-11 decembrie 1999 ex-premierul Ion Sturza urma să depună Cererea de asociere la UE. Dar, la 9.11.1999 Cabinetul Sturza, care s-a dovedit a fi cel mai proeuropean, a fost demis de către coaliția Voronin+Roșka. Un moment aparte în activitatea partidelor politice, în contextul integrării europene, a fost semnarea pe 10.05.2000 de către 23 de partide politice a Strategiei Republicii Moldova privind Asocierea la Uniunea Europeană. Ulterior președintele V. Voronin pe parcursul a. 2003-2009 (în special, după refuzul de a semna Planul Kozak de federalizare) a îmbrățișat ideea

proeuropeană, dar era făcută doar declarativ, fără reforme democratice pe interior. 2007 este anul când adepții integrării europene erau în proporție de 76%, procent care a scăzut până la 44% în a. 2014 din cauza guvernelor AIE1,2,3 și a furtului Miliardului, chiar dacă în acest an a fost parafat Acordul de Asociere, liberalizarea vizelor și au avut loc numeroase vizite ale înalților demnitari europeni. Să amintim că în 2015 apăruse ideea de depunere a Cererii de Aderare la UE, dar președintele parlamentului de atunci, M. Lupu, a declarat că e prea devreme și că va fi înaintată în a. 2018. Desigur guvernarea Plahotniuc+Dodon nu avea niciun interes de a face pași concreți în direcția integrării europene.

Primii pași concreți de apropiere reală de Uniunea Europeană apar odată cu alegerea Doamnei Maia Sandu președinte și, în special, după Victoria categorică a forțelor proeuropene în alegerile din 2021. Obiectivul de bază al noii guvernări a fost cel proeuropean, care a fost implementat metodic. Astfel, la doar o săptămână de la invazia Ucrainei de către hoardele căpcăunului Putin (3 martie 2022) Republica Moldova a depus Cererea de aderare, care a fost adoptată la doar trei luni - pe 23 iunie 2022. Cârcoțașii declară că succesele integrării europene se datorează războiului din Ucraina. Indiscutabil, conjunctura geopolitică din regiune a avut un rol determinant în urgentarea acestui proces, dar... Zeci de vizite ale președintelui Maia Sandu, ale vicepremierului pentru Integrare Nicu Popescu, ale președintelui parlamentului Igor Grosu și premierilor N. Gavriliță și D. Recean, marea Adunare Națională din 21 mai 2023 și, în special, cea de a doua reuniune a Comunității Politice Europene la Bulboaca, la care au participat 44 de lideri europeni, au pavat drumul spre demararea procesului de aderare la UE. Republica Moldova a demarat un proces anevoios. Nu va fi ușor, dar cel puțin a fost trasată corect direcția, spre care să ne mișcăm. Iar aceasta nu e puțin, e poate cel mai important după atâtea rătăcirii prin junglele politicii moldovenești și regionale de peste 30 de ani. Deosebit de important este faptul că în acest proces de preaderare nu vom fi singuri. Avem o susținere fără precedent practic a tuturor partenerilor europeni, dar cea

mai mare susținere o avem din Țară, din România, care a trecut prin acest proces de preaderare vreo 20 de ani în urmă. Sub toate aspectele:

Basarabie răstignită (20) include 53 de articole scrise și publicate pe parcursul anului despre situația politică, geopolitică, economică din Basarabia, despre istoria Neamului și a unor mari patrioți, structurate pe 4 capitole: *Basarabie încotro? Rashismul putinist – hitlerismul secolului XXI; Secvențe din istoria Neamului; Portrete în timp, opinii, reflecții.*

A apărut o luminiță la capătul tunelului întunecat: demararea procesului de aderare la Uniunea Europeană a făcut un prim pas spre apropierea de Uniunea Europeană, un pas mare spre apropierea României.